

Záhon Senohraby (9/2015)

Záhon plný kvetoucích trvalek a travin s jedním menším krásným stromkem, to je změna na parkovišti před nádražím, které si asi většina z vás již všimla. Ráda bych na tomto místě přiblížila, co všechno na záhoně kvete a jak je to celé zamýšleno.

Osázení bylo navrženo tak, aby v každém ročním období bylo na co se dívat, ale zároveň aby záhon nebyl příliš náročný na údržbu. Proto padla volba na osázení trvalkami a trávami zasazenými do štěrku, kde je rostlinám ponechávána volnost vysévat se a přirozeně zaplňovat prázdná místa a tak zamezit růstu plevelů.

Tento styl osázení je velmi oblíbený v zahraničí nejen v soukromých zahradách, ale právě i ve veřejných prostorách pro jeho přirozenost a nízké nároky na péči. Jeho průkopníkem je věhlasný holandský zahradní architekt Piet Oudolf. Mezi jeho nejznámější díla patří třeba osázení nepoužívané newyorské nadzemní dráhy High Line, kde květiny rostou přímo mezi původními kolejemi. Nyní tam vede krásná procházková trasa, oáza zeleně mezi mrakodrapy. Právě Piet Oudolf vybírá rostliny, které jsou krásné nejen, když kvetou, ale také když uschnou a jejich květenství tvoří mezi povlávajícími klasy zlatých trav nádherné podzimní a zimní scenérie.

V současné době můžete tento typ osázení vidět na mnoha místech i u nás. V blízké Dendrologické zahradě je podobný typ záhonů k vidění již řádu let. Před osmi lety byly vysázeny první záhony, nejprve podle německých návrhů, a postupně každý rok přibyl nějaký nový, už vlastní. V Praze, ale i v jiných obcích jsou takové výsadby na několika místech, vlastně mohou vznikat téměř všude, nejen na náměstích, jako lemování chodníků, ale třeba i v pásech mezi silnicemi...

Může to být třeba i trochu nezvyklé vidět, že rostliny nemusí být úhledně sestříhány a zasazeny podle velikosti, ale že je jim ponechána svoboda růst bujně, odkvést, uschnout a vytvářet tak strukturu i pro podzimní a zimní období. Někdy vyšší průhledné rostliny tvoří jakoby záclonu, za kterou se objeví něco nového. Je tak zachováno trochu tajemství, musíte popojít o kousek vedle, abyste mohli vidět zase jiný úhel pohledu. A vlastně i každý rok se osázení bude trochu měnit podle toho, kam se rostliny vysemení.

Foto: záhon hned po výsadbě v květnu a začátkem července

No a co je tedy k vidění před nádražím?

Jako menší solitérní strom byla vybrána zmarlika kanadská (*Cercis canadensis*, 'Forest Panty'), protože je nádherná skoro po celý rok. Nakvétá na jaře purpurovými květy rašícími přímo z neolistěných větví. Teprve potom začnou vyrůstat vínově zbarvené lístky tvaru srdce (někdy se mu

pro ten tvar říká strom lásky), v létě se vybarví do tmavě fialové a na podzim je celý strom červeno žlutý.

Podle barvy olistění zmarliky, která ladí s nádražní budovou, byly vybrány i trvalky. Většinou jde o známé druhy, které často míváme na svých zahradách, byť třeba v jiných kombinacích. Nebo jde o rostliny, které uvidíte v okolí Senohrab i planě růst. Vybavte si třeba úvozy plné lupin rostoucí u sjezdu ze silnice na Benešov.

Jaro prosvítí žlutými květy pryšec (*Euphorbia polychroma*), žluté olistění oregana (*Origanum vulgare* 'Golden Shine') a fialově rašící rozchodník (*Sedum* 'Karlfunkelstein'), příští rok už je budou doprovázet i cibuloviny. Posléze se přidá vděčně kvetoucí mavuň (*Centranthus ruber* 'Coccineus') a chrpy (*Centaurea montana* 'Bright Blue'), pokračují kakosty (*Geranium* 'Johnson's Blue'), sápa (*Phlomis russeliana*) a šalvěj (*Salvia nemorosa* 'Caradonna'), spolu s lupinami (*Lupinus* 'The Pages'), chrastavcem makedonským (*Knautia macedonica* 'Mars Midget') a kohoutkem (*Lychnis coronaria*), které zaplní záhon na začátku léta. V červenci přebírá štafetu monarda (*Monarda fistulosa* 'Mahogany') a řebříček (*Achillea millefolium* 'Terracotta'), který oranžovo žlutou barvou dodá kontrast, a v tuto dobu už kvete i sporýš argentinský (*Verbena bonariensis*), který společně s travami tvoří právě ty zmíněné záclonové efekty. V našich podmínkách sporýš vymrzá, ale ze semínek vyraší za rok rostliny nové. Začátkem srpna motýli zaplaví vykvetlé třapatovky (*Echinacea purpurea* 'Magnus') a v září přichází čas aster, modrofialových (*Aster novi-belgii* 'Trudi Ann') a temně olistěných (*Aster laterifolius* 'Lady in Black'). Vysoké klasy třtiny (*Calamagrostis x acutiflora* 'Karl Foerster') ve třech skupinách výškově vyrovnávají stromek (zasazený v severním koutě záhonu tak, aby co nejméně stínil trvalkám), metlice trsnatá (*Deschampsia caespitosa* 'Goldschleier') se prolíná celým osázením.

Letošní horka byla opravdu velkou zatěžkávací zkouškou pro nové výsadby kdekoli. I když je záhon koncipovaný jako nenáročný, v prvním roce, aby rostliny pořádně zakořenily, je nutná zálivka. Ve spartánských podmínkách, zalévání dešťovkou ze sudu a občasnou výpomocí místních hasičů, kterým i tímto děkuji, záhon letošní extrémní rok zvládl relativně v pořádku. Rostliny kvetoucí na konci léta mají problémy největší, sílu na květy letos nebude mít metlice a astry pokvetou méně, než by kvetly obvykle. I přes to všechno se většina rostlin drží statečně.

Foto: záhon hned po výsadbě v květnu a začátkem července

Věřím, že záhon je oázou pro oči kolemjdoucích a čekajících na autobus či vlak, a třeba vás někdy přiláká udělat si procházku kolem a mrknout na to, co právě kvete.

Klára Horadová

www.ZahradaZblizka.cz